

Edinost

časilo političnega društva „Edinost“ za Primerako

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za leto 1906 12 K. 3 mesece 6 K. — Naročniki prej dobosiane naročnine se uprava ne oziro. Če naročnik ne pošlje na uređeno listo, nefranko nam ni ma se ne vorejema in ožopit se ne vradaje. Naročniki, ki ne pošljejo na uređeno listo, se ne vradaje.

JREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Zdalatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lisnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Dogodki na Ruskem.

MOSKVA 22. Na sedmih železniških progah, izhajajočih iz Moskve, je ustavljen promet.

MOSKVA 22. Vseruska zveza železničarjev pozivlja železniške uslužbence naj v doseg političnih zahtev prično splošen štrajk.

Brzobjavne vesti.

Demonstracija socijalnih demokratov v Brnu.

BRNO 22. Tukajšnji socijalni demokratje so danes priredili demonstracijski obhod po mestu. Razvili so dve rudeči zastavi ob klicih na splošno volilno pravico. Ob pevanju čeških in nemških pesmi je šlo približno 4000 oseb pred deželno hišo, kjer sta posl. Hybes in Elders imela govore v prid splošne volilne pravice. Poslednji je žugal z generalnim štrajkom. Pred delavskim domom se je spreved razišel.

Delavski shodi v Lvovu.

LVOV 22. Danes se je vršilo osemnajst delavskih shodov, na katerih so bile vsprejete resolucije za splošno, enako in direktno volilno pravico. Na teh shodih so delavci tudi sklenili, da se jutri pred deželno hišo vdeležijo demonstracije za volilno pravico.

Potres.

PETROGRAD 22. V Batumu in Kutaisu so včeraj popoldne čutili potresne sunke. Tudi v Batumu je bil 40 sekund trajajoči valovit potres.

CARIGRAD 22. Zjutraj je bilo čuti pet sekund trajajoč potres.

Avstroogrski civilni agent Oppenheimer.

CARIGRAD 22. Avstrogrski civilni agent Oppenheimer je včeraj odpotoval iz Pireja v Solun, od koder se je takoj podal v Skoplje.

Papež in Sultan.

CARIGRAD 22. Maronitski patrijarh je izročil sultanu lastnoročno pismo papeža, v katerem se isti zahvaljuje za toleranco in protekcijo izkazano katolikom.

Grozodejstva grške ustaške čete.

CARIGRAD 22. Nedavno je neka grška četa v Poturu, okraj Prilep, vilajet Monastir, umorila pet mož ter zažgala šestnajst hiš in veliko množino žita, mnogo živine pa pobila. Sodi se, da je bil to čin maščevanja za najnovejši napad, ki ga je bolgarska četa pod vodstvom Dimka izvršila proti patrijarhistični vasi Makova v istem okraju.

Loubet odpotoval na Špansko.

PARIZ 22. Predsednik Loubet je predpoludne odpotoval na Špansko.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 22. Kakor poroča neka tukajšnja korespondenca bo državni zbor sklican koncem meseca novembra. Državni zbor najbrž otvori dne 24. novembra cesar s prestolnim govorom. Dne 28. novembra se bo vršilo prvo čitanje državnega proračuna.

Norveška.

KRISTIJANIJA 22. O predlogu, vloženem od desetih členov stortinga, v katerem se zahteva ljudsko glasovanje, se bo razpravljalo v ponedeljek.

Vlada je v državnem proračunu določila za kraljevo civilno listo 750.000 kron.

Francozko besedilo karlstadskega dogovora je bilo od vlade odobreno in se baje jutri odpošlje v Stokholm.

Nemiri na Španskem.

MADRID 22. Brzobjavke iz Seville in Malage poročajo, da so se pojavile nove tolpe, ki uničujejo vasi ter provzročajo strah po vsej okolici.

Trafalgarsko slavlje.

LONDON 22. Povodom stoletnega slavlja bitke pri Trafalgaru, se je včeraj popoldne zbrala ogromna množica ljudstva na Trafalgar-Square, kjer se je vršila slavnost, ki se je završila z narodno himno. Nelsonov steber je bil lepo okrašen in na podnožju je bilo položenih mnogo vencev iz vseh delov angleškega kraljestva, med temi jih je bilo mnogo v čast padlim Francozom in Špancem. Dospelo je tudi mnogo francoskih rodbin. Iz vsega kraljestva je došlo mnogo brzobjav, ki poročajo o slavnostih tega dne.

Togo v Tokiju.

TOKIO 22. Admiral Togo je danes imel slovesen vohod v mesto, da poroča cesarju o povrnitvi flote iz vojne. Togo je bil vsprejet od ministrov, generalov, admiralov in diplomatskega zbora. Cesar je na vsprejemu s toplimi besedami hvalil zasluge admirala, častnikov in moštva. Vse prebivalstvo je bilo za časa spreveda na ulicah. Streljali so s topovi in vojaške godbe so hodile po mestu.

Japonska transportna ladija zadela na mino.

LONDON 22. Glasom semkaj do spele brzobjavke je japonska ladija „Sanhi-Maru“ med Niuevangom in Daljnem zadela na plavajočo mino in se potopila. Ladija je imela ukaz odpeljati vojni materjal, nahajajoč se v mandžurskih lukah. Od 54 oseb moštva so se rešili vsi razun treh.

Domače vesti.

Fran Ondriček, glasoviti mojster na goslih, bo v prihodnjem mesecu koncertiral v Zagrebu.

France Kadičnik, starosta slovenskih planincev je praznoval v soboto osemdesetletnico svojega rojstva. Kadičnik se je rodil leta 1825 blizu Vidma pri Krškem. Izučivši se v trgovini v Krškem je prišel leta 1849 še mlad v Ljubljano k Mayerju, kjer je ostal 12 let. Leta 1858. je prvič šel na Stol in od tega časa je gojil planinstvo do pozne starosti. On je oče slovenske turistike in njegova neposredna zasluga je, da imamo Slovenci tako razvito planinstvo. Od leta 1882. je Kadičnik stalno pri ljubljanski tvrdki Souvanovi, kjer deluje vkljub visoki starosti še danes čil in zdrav. Od leta 1865. je bil Kadičnik na Triglavu 19. krat.

Društvo „Ljudski Oder“ nam naznanja, da bo imel gospod dr. Hinko Tuma v torek, dne 24. t. m. ob 8. uri in pol zvečer v veliki dvorani delavskega doma ul. Boschetto št. 5, II nad. drugo znanstveno predavanje o predmetu Veda. Na tem predavanju bode razlagal predavatelj le prvi del omenjenega predmeta, ki bode ob enem v pojasnjevanje znanstvenega poznavanja pomena dela. Vstopnina 20 stot. za osebo.

Tombola — politika! Tukajšnje dobrodelno društvo „La Previdenza“ prireja vsako leto javno tombolo in sicer na trgu v veliki vojašnici. Letos si je to društvo izmislilo nekaj novega. Razposlalo je vsem bolj (in tudi manje) premožnim meščanom karte in, mesto da bi vzdigovali številke javno, kakor običajno: javljajo sedaj, da bodo številke vzdigali v prostorih, kjer ima „Previdenza“ svoj sedež. Dasi ni do tu vse popolnoma jasno, kako in kedo naj vdobi naznanjene dobitke — kar naglašajo tudi laški listi — bi mi z ozirom na dobrodelni značaj tega društva še molčali. Molčati pa nečemo zato, ker se je to dobrodelno društvo postavilo na politična tla s tem, da je v svojih proglaših naznanilo, da izid zrebanja objavi v — „Piccolo“!!! Ako je „Piccolo“ uradno glasilo „Previdenze“, je „Previdenza“ politično društvo, društvo torej, ki ne sme prosjacti pri drugomisljenikih, ampak naj le pokriva svoje potreščine z dohodki svoje — oziroma „Piccolo“-ve stranke! Ker je v Trstu osem dnevnikov — pet laških, dva nemška in eden slovenski, — bi moralo sleherno dobrodelno društvo, ki ni ob enem tudi politično, objavljati svoje stvari v vseh teh dnevnikih, ali pa potom naznanil na javnih prostorih.

Ker je torej tukajšnje dobrodelno

društvo javno priznalo, da je „Piccolo“ njega glasilo, da je torej organizacija le ene stranke, odpada za vseh, ki niso pristali te stranke, dolžnost prispevanja in podpiranja. Mi vemo, da „Previdenza“ podpira mnogokdo, ki ni pristal vladajoče stranke, in med podpiratelji je bil gotovo tudi mnogokateri Slovan. Tržaški Slovani vedo sedaj, kako jim je uravnavati svoje vedenje nasproti „Previdenzi“.

In zopet „Piccolo“ laži. V včerajšnji svoji številki je pisal „Piccolo“ o dogodku, o katerem so pisali vsi ostali listi. Tudi mi smo bili napisali dotično notico, ki pa iz tehničnih ozirov ni mogla biti uvrščena v včerajšnjo številko našega lista.

Dočim se vsi ostali tržaški dnevniki popolnoma strinjajo z našim opisom tega dogodka (o kišinevskem židu, ki je — videvši večjo svoto denarja — popadel žensko za vrat, jo podrl na tla in jej skušal iztrgati denar) se pa „Piccolo“ postavlja odločno na stran zločinca in brani istega. Ne samo da ga brani, ampak ga prikazuje popolnoma nedolžnega.

A zakaj „Piccolo“ laže v prid zločinca? No, zato, ker je zločinec — žid.

Evo tu kako smo mi še predsinočnjim — to je za včerajšnjo številko „Edinosti“ — pisali o tem dogodku.

„Taki so kišinevski židje! 23 letni Bernard Katz, žid doma iz Kišineva na Ruskem, je bil v službi kakor iztirjevalec pri tvrdki Wassermann v ulici sv. Nikolaja št. 13. Včeraj predpoludne je imel iztirjati svoto 8 kron pri gospej vdovi Ranjšek. Ko je prišel, mu je pa gospa povedala, da mu ne more dati vsega, ampak le polovico one svote, ker je ravno včeraj rabila denar za poravnanje nekterih drugih dolgov. Reks! mu to, je gospa, stoječa pred njim, odprla svoj denarni mošnjiček, v katerem je imela 250 kron denarja.

Ko je žid zagledal toliko denarja jo je — ne da bi zinil besedico — popadel za vrat, vrgel na tla, jej pokleknil na prsi in jej skušal iztrgati mošnjiček. Prestrašena je gospa skušala odriniti napadalca se sebe ter je pri tem vpila na pomoč. Na njeno vpitje so prihiteli nekateri sosede in jo rešili iz neprijetnega položaja.

Žid jo je seveda naglo odkuril. No, mislil je, da je vsa stvar končala in se je popolnoma mirno podal v urad tvrdke Wassermann. A revež se je motil: uro pozneje so prišli redarji ter ga aretovali. Sicer je skušal tajiti, a to mu ni nič koristilo.

V metežu z gospo Ranjšek je bil žid zvrnil posodo, v kateri je na poleg stoječi mizi gorel špirit in tako sta se vnela en klobuk in ena obleka gospe Rajušek. Oba

PODLISTEK.

317

Prokletstvo.

Epigonijski roman Avgusta Šenoa — Natisnjeno in dovršil I. E. Tomič.

Prevod M. O. J.

Detrik je vzbudil škofa iz razmišljanja. dvignil se je naglo in pristopil k Ivanu.

— Škof! meni je zvršiti s teboj ta zaporni posel. Stabel ti je povedal, kaj je doživel on, ali to ni vse. Jaz sem videl in čul več tega, vsaj mojim besedam boš veroval. Detrik je spisal škofu vso krvavo bitko v Nemški vesi, poraz škofarje čete; smrt Gregorovičev in tolikih ljudij, slednje trdo tožbo grških meščanov, ki mu jo je v njih imenu predložil voveviti meščan Živan Benković. Vidiš, to je sad tvoje zapovedi, to je krvava žetev iznišljenega prava. Pozabnost je pokrivala krvave spomine minolih dni, visoko je vzrastla trava na grobu teh zadnjih žrtv domačega spora, že so se bili začeli veseliti v miru

tako Gričani kakor Zagrebčani. Sedaj pa si ti, škof, izbudil zopet po svojih ljudeh furijo krvavih razdorov, da ona vrže nov plamen v mirno mesto, a to si storil le radi koristi svoje, iz lakomnosti

— Nehaj ban, ga je zaustavil škof, tvoje besede so zgrešile pravi cilj. Prisezam ti, da nič ne vem o klanju v Nemški vesi, niti ne vem, da so moji ljudje danes šli po davek. Pa če so šli, šli so po mojem pravu. Jaz jim nisem velel, naj prelivajo kri. Pa če so je, so se gotovo morali braniti pred meščani.

— Zastonj zavijaš, gospod duhovni, vsega ne vsprejemam za gotov denar. Na tvojo zapoved, po tvojih ljudeh, na tvojo korist se je dogodilo zlo, se je vršila sila na sramoto kraljevine in proti svobodi mesta Griča. Vse, česar se ne ve, sporočim kralju. To mi je i dolžnost. Nočem biti strašilo v koruzi, ali klopotee v vinogradu, ki se ga niti vrabci ne boje. Jaz hočem, da se me sluša, da se sluša zakon, da bosta red in mir. To želi kralj, to želim jaz, namestnik kraljeva. Še enkrat ti pravim v njegovem imenu, po njegevi za-

povedi, kar mi je poslal na pismu pod tajnim pečatom, da so tvoja dela hudo zadela njegovo kraljevo srce in vzbudila v njem pravično jezo. Sporoča ti pod težko nemilostjo, da se izogiblješ vsaki novotariji, posebno pa, da se ne drzneš pobirati od Gričanov šestnajstine od žita in vina, ker to škofovo pravo je bilo doslej nevidjeno in nečuveno, a meni je dana oblast, da na drobno preiščem in sporočim kraljevi milosti, kaj je resnica. Bodi v miru s kapiteljem, ker že sveti oče izda svoj odlok. Še enkrat te opominjam v kraljevem imenu: izogibaj se sile, opusti krivico, škof Ivan! Tvoja dolžnost je, da balzama ulivaš v stare, ne pa da odpiras nove rane. Kralj me je poslal, da ti povem, a ti ne stori drugače, ker bi moglo priti zlo za te. Škofovska mitra ni tako močna, da bi pokrila za vedno nespokorjeni greh. To si zapiši dobro v dušo, ker tega ti ne veli ban Detrik Bubeč, ampak kralj Šisman. A sedaj ostani mi z Bogom, gospod škof. Reks! to je prijel ban za svoj kalpak, se poklonil škofu ter odšel brezobzirno.

Toli ostro, toli živo ni še nikdo go-

voril škofu Ivanu; ni ban Lacko Lučenac, ko je bil Ivan pribežal k njemu izpod kapiteljske lipe. Lučenac je hrupel in kričal, ali ta jeza se je kmalu izkadila. Detrik pa je krojil svoje besede ostro, vsaka je bila kakor klin v škofovo srce. Odhajaje se je ban zaustavil na pragu. Visoko je dvignil glavo, ostro omeril Ivana od glave do pete in mu zagrozil s kazalcem.

— Sedaj smo na čistem je rekel škof. Detrik je nasprotnik, od njega se mi ni nadejati dobrega. Ali, je nadaljeval škof smehljaše se, še imam kralja Šismana, še imam kraljico, in imam še več: Nikola Gorjanski ima brata, svečenika Ivana, ki mi je prijatelj.

Iz te niti spletemo morda zanjko, da udušimo preostrega bana in da dobimo za svojo korist bolj prikladnega, slaberega glavarja kraljevine: Jaz ne popustim, je zakričal škof, dvignivši svojo pest na oči. Nekoliko bom miroval, a potem se raznname boj.

* * *

(Pride še.)

predmeta sta bila jako poškodovana, tako, da gospa Ranjšek trpi 60 krona skode.

In tako so pisali vsi ostali tržaški dnevniki. In zopet smemo torej reči z Dantejem: «E questo fia suggel...»

Prašajte dotično upravo Nek izvošček nam je pisal, naj mu odgovorimo, čemu da so pred tukajšnjo glavno mestno bolnišnico napravili pet monumentalnih vrat, ko so odprta le ena in za pešce. Mi bi dopisniku radi vstregli, ali ne moremo, ker mi sami ne vemo, čemu je pet vhodov in le eden odprt. Kolikor smo se prepričali na licu mesta, je izlasti ob dnevih ko je dovoljeno obiskovati bolnike, en sam vhod nezadosten. Kočijaži morajo nepretrgoma upiti na mnogoštevilno ljudstvo, a ljudstvo je v vedni nevarnosti pred mnogoštevilnimi kočijami!

Zakaj bi ne odprli vsaj vhode v ulicah Boschetto in Pietà. S tem bi skrajšali ljudstvu pot in zmanjšali nevarnost. Sedanja upravljatelj bolnišnice, gosp. Marsich, je vesten in energičen uradnik, vsaj za takega nam ga opisujejo oni, ki imajo posla z njim. Bi li ne hotel on odpomoči tej skromni želji ljudstva? Ker je že toliko vrat in ker so tudi ljudje na razpolago za odpiranje in zapiranje istih, menimo, da bi se lahko ustreglo vsemu meščanstvu stem, da bi bilo ob nedeljah, torkih in petkih odpreti vsaj trije vrat.

Ljubljanski „Sokol“. V petek zvečer se je vršil v Ljubljani izredni občni zbor ljubljanskega „Sokola“. Zbora se je vdeležilo 250 Sokolov. Shod je odstopivšemu starosti dr. Tavčarju votiral neomejeno zaupnico. Predlagalo se je, naj se dr. Tavčarja zopet per acclamationem izvoli starostom. Ker ni pa isti hotel več prevzeti tega mesta, je bil soglasno izvoljen starostom dr. Murnik, za načelnika pa Bojan Drenik. Izvoljenih je bilo tudi šest odbornikov. Nastala kriza v „Sokolu“ je s tem poravnana in rešena.

Tuji v Opatiji. Od 1. septembra 1905. do 19. oktobra je prišlo v Opatijo 4581 oseb. Od 16. okt. do vstetega 19. oktobra 1905. je prirastlo 248 oseb. Dne 19. oktobra je bilo navzočih 1188 oseb.

Nesrečna žala, ki bo morda stala življenje mlade ženske. Peter Cerkvenik in njegova 26 letna soproga Natalija, stanujoča v ulici del Pozzo št. 6, sta bila sinoči do preko 7. ure v posetih pri neki družini, stanujoči v ulici Giuliani št. 42. Prej ko sta se vrnila domov od ondudaj je pa Peter Cerkvenik izročil svoji soprogi revolver, češ, da ne bo on imel pri sebi orožja. Na to sta se poslovila od svojih prijateljev in odšla na svoj dom.

Prišedša v vežo hiše, v kateri stanujeta, sta srečala 22 letno Virginijo poročeno Brandolin, ki stanuje v isti hiši in ki je z Natalijo Cerkvenik dobra prijateljica. Natalija jej je stodila nasproti, potegnila revolver iz žepa in jej ga nastavila prav tik desnega ušesa ter, rekši »Guarda, adesso te mazzo!« (Glej, zdaj te ubijem), ga je izprožila misleča, da ni nabit.

Počil je strel in Virginija zadeta v glavo, se je z groznim krikom zgrudila na tla; a Natalija, zagnavša od sebe revolver, je kakor znorela planila nanjo ter jokaje vpila in si očitala neprevidno šalo. Prišli so na to drugi ljudje, ki so pozvali zdravniškega pomočnika, ki je prišel nemudoma, je dal nesrečno Virginijo takoj prenesti v mestno bolnišnico, kjer so zdravniki konstatovali, da je nesrečnica jako nevarno ranjena in da je malo nade, da jej rešijo življenje. Policija je pa poslala tja uradnika, ki je vzel na zapisnik ves dogodek in, videč, da je Natalija Cerkvenik vsa izven sebe radi nesrečnega dogodka, je isto pustil doma.

„Škrata“ je izišla 42. številka z raznovrstno vsebino in mnogimi izvirnimi slikami.

Loterijsko število izžrebane dne 21. oktobra 1905.:

Dunaj	11	28	89	13	31
Gradec	3	23	78	70	18

Koledar in vreme. Danes: Ivan Kapistran; Duševlad; Živka. — Jutri: Rafael arhangelj; Ma-lita; Blagota. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 140 Celsius. — Vreme včeraj: lepo dopoludne oblačno.

DAROVI.

Na veselici ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu so preplačali vstopnino oziroma darovali g. Trobec 1 K 60 st. g. Rože 2 K., g. Pistenič 90 st., g. Sosič 60 st. g. Gorjup 60 st., g. Kanje 40 st., g. Wartbühler 1 K 60 st., g. Bradač 60 st., g. I. V. 1 K., g. Kumb 60 st. ga. R. D. 20 st., g. K. E. 40 st., N. N. 80 st., g. I. Grgič 30 st. N. N. 1 K., N. N. 20 st., g. Persič 20 st., g. Bartelj S. 1 K 60 st., g. Štular 80 st., g. Pirnat 80 st., g. Skrl H. 1 K 40 st., g. iz Ljubljane 1 K 40 st., N. N. 1 K 60 st., g. Martelanc I. 30 st., g. Zwitter 60 st., N. N. 20 st., N. N. 20 st., N. N. 60 st., N. N. 60 st., g. Dekleva 30 st., g. Purkart 80 st., g. Čarga 40 st., g. Verčon I. 60 st., g. Dr. Rybač 1 K 80 st., g. Rutar 1 K 20 st., g. Mankoč 1 K 80 st., N. N. 60 st., N. N. 60 st., Ljud. Šmit 1 K., Šmit 1 K.

Družbeni odbor se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so se udeležili veselice oziroma preplačali vstopnino. Posebna hvala slav. pevskemu društvu »Kolo« za krasno petje. Hvala lepa gg. Janovi, Sosič, Odinal, Sancin za pomoč pri blagajni, šaljivi loteriji. Srčna hvala tudi gg. Ponikvar, Rože in Šmit ki so šli podružnici na roko.

Gospodarstvo.

Občni zbor gospodarske zadrage v Podgradu. Občni zbor te gospodarske zadrage, se je sijajno vršil v nedeljo dne 8. t. m. v »Narodnem domu« v Podgradu. Zbrano je bilo nad 300 udov iz vseh treh občin: Podgrad, Materija, Jelšane — samih poštenih, zavednih, narodnih kmetov. Zborovanje je otvoril prezasluženi predsednik č. g. mosignor dekan Anton Rogič, ki je v zbranih besedah pozdravil mnogoštevilne udeležence. Temu pozdravu je sledilo poročilo tajnika. Preobširno bi bilo, ako bi hoteli navajati tu ves govor. Vredno je pa obvestiti o posamičnih važnih točkah tega poročila, ker so priča, da se je začelo naše priprosto ljudstvo zavedati in spoznavati pregovor: »V slogi je moč«.

Članov šteje naša zadruga 497. dohodkov je bilo v minolem letu K 1682, troškov pa K 1394.

Na to je razjasnil predsednik občenemu zboru gledé dobave merjascev in bikov. Deželni kulturni svet je bil obljubil dati 10 merjascev in 4 bika. Obveznice so se poslane dež. kulturnemu svetu s podpisom odjemalca — pravilno spisane v slovenskem jeziku! A glej! Deželni kulturni svet je zavrnil obveznice z opombom, da se morajo iste doposlati v italjanskem jeziku. (Veliko razburjenje) Odbor ni hotel na to ničesar sklepati, temveč obrača se naravnost na občni zbor, ki naj sklene, ali naj se obveznice dajo v italjanskem jeziku ali ne? (Klici: Ne, Naj imajo Italijani sami pogodbe in merjasce! To je skandal! i t. d.) Razburjenje je vladalo še nadalje, dokler se ni predsedniku posrečilo, da je pomiril zborovalce in vprašal še enkrat, ali se naj izdajo italjanske obveznice, ali ne? Ob enem je 300 grl ponosno zaklicalo: »Ne«.

Na to je predlagal g. Ban iz Bača, da naj se napravi rekurz na namestništvo. g. Slavko Jenko je oporekal temu in predlagal, naj se pritožba pošlje naravnost na c. kr. vlado, kajti ravno z Dunaja prihaja vse zlo. Ker c. kr. vlada je tista, ki daja Italijanom potuho, ker jih podpira v njihovem nasilstvu. Ako bi bila vlada pravična, bi imela pač dosti sredstev, da bi zabranila kaj takega. A ker Italijani vedó, da njih vlada ščiti nasproti Slovincem in Hrvatom, zato delajo tako. (Splošno pritrdjevanje in odobravanje) Tajnik je nadaljeval na to: Sploh pa živimo v slabih razmerah. Tisti, ki so postavljeni za to, da bi skrbeli za povzdigo kmetijstva, tisti se ne brigajo nič in celo takih je, ki nasprotujejo naravnost gospodarski zadrugi, najvažnejši panogi za vseobči napredek in za povzdigo živinoreje in kmetijstva v vsem okraju.

Županov, prvih kmetskih zastopnikov ni na zborovanju. Samo župan Jelšanski je tu. (Klici: Živijo) Onih iz Podgrada in Materije ni blizu. Tako je tudi z vlado. Ista je obljubila l. 1904 dati državno podporo za povzdigo živinoreje, za zboljšanje

pašnikov, hlevov, gnojnic, ne da pa nič! (Veliko ogorčenje)

C. kr. poljedelsko ministerstvo je na predlog c. kr. namestništva odmerilo za dobo 4 let po K 3500. — za napredek poljedelstva v volovskem okraju — ne dá pa tudi nič! Tako nas na vseh straneh le za nos vodijo — in vsled tega je toliko bolj potrebno, da se vsakdo oklene gospodarske zadrage, ki bo zamogla tem več delovati, čim več členov in prispevkov bo imela.

To je bila sijajna manifestacija za naša narodna prava, ki jih tepta dež. kulturni svet v Poreču, ki bi po svojem poklicu moral delovati nepristransko v prid obeh narodnosti. V resnici se pa ni najmanj ne ozira na naše Slovence in Hrvate, torej ni drugega odpomočka zoper tako nasilstvo, nego najodločnejši boj na vsej črti in z najmočnejšim orožjem.

Naše gg. poslance pa pozivljamo, da se pobrigajo, za to stvar ter nam pripomorejo do naših zajamčenih pravic, ki nam jih hoče zatrti požrešna italjanska roka.

Italjanov mi ne poznamo! Poreč nam je vedno nasproten, dež. kulturni svet v Poreču ne obstoji za nas Slovence in Hrvate, dokler nam ne bo dopisoval v našem jeziku, katerega edinega mi umejemo.

Razne vesti.

Oče zlomil svoji hčerki vrat. Neki kmetovalec v Grawel Swithu v Severni Ameriki je vzdignil svojo malo hčerko, da jo poljubi. Ob tem je z roko zapognil nazaj hčerkinu glavo. Ko je deklico postavil na tla, se mu je mrtva zgrudila pred noge. Oče ji je s preveliko močjo zapognil vrat in ga jej zlomil.

Jezik, v katerem se ne da brzojaviti, je kitajski jezik. Zato uporabljajo za brzojavljanje kitajskih brzojavk mesto besed številke, kar ni težavno. Težji je seveda za onega, ki je dobil brzojavko v številkah in si jo mora prav za prav še le sestavljati.

Grozna rodbinska katastrofa. V Nyiregyhary na Ogrskem je v petek delavec Bakoč prišel domov kakor navadno popolnoma pijan, ter se je vlegel na pod sobe. Njegova žena ga je nato polila z 2 litri petrolja in zažgala. Na vpitje otrok so prihiteli sosede. Ali Bakoč je bil že v plamenu in so mu že zgorele oči. Na pol mrtvega so ga odnesli v bolnišnico. Nikake nade ni, da bi okrevljal. Žena je stavljen pod obtožbo, toda pustili so jo na svobodi, ker nimajo nedorasli otroci nikogar, ki bi za njih skrbel.

Pomanjkanje mesa na Ogrskem. Iz Budimpešte javljajo: Ker so po Ogrskem ustanovili občinske mesnice, ki prodajajo konjsko meso, so v Budimpešti silno poskočile cene konjskemu mesu. Vsled tega je vodstvo zverinskega vrta prišlo v veliko zadrego, ker pokladajo zverinam le konjsko meso. Vodstvo zverinskega vrta se je radi tega obrnilo na mestni magistrat s prošnjo, naj bi se za zverinski vrt dajalo konjsko meso ceneje, ker ne more vodstvo plačevati konjsko meso kvintal po 80 kron.

Vozuv bljuje. Kakor javljajo iz Napolja, je pričel Vezuv močno bljuvati, kar zadaje prebivalstvu mnogo skrbi. Lava prihaja iz ognjenika ne samo skozi eno odprtino marveč iz vse desne strani žrela.

Odlikovanje. Kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani, g. Anton Trstenjak, ki je zastopal »Slovensko Matico« na otvoritvi beligradskega vseučilišča, je dobil red sv. Save III. vrste.

Anekdota o cesarju Maksimilijanu. To-le zanimivo anekdoto iz življenja nesrečnega meksikanskega cesarja Maksimilijana priobčil je v pariškem listu »Gaulois« njegov bivši tajnik, general Pierron. Ta dogodek spada v dobo, ko je mladi nadvojvoda kakor kadet stopil v avstrijsko vojno mornarico. Prišel je na fregato »Schwarzenberg«, na kateri je poveljeval kakor kapitan, neki Dalmatince. Fregata je krožila po sredozemnem morju. Prestati da je morala viharno vreme, nadvojvoda pa prebiti težko poskušnjo.

Ko je ladija potem nekega lepega dneva priplula v napoljsko пристanišče, je bil nadvojvoda tako očaran od divne panorame onega kosa dežele, da je sklenil takoj izkrcati se na kopno. Toda ravno tega dne je »kadet Maksimilijan« imel službo od 2. do 4. ure popoldne. Svojo

nevoljo je priobčil svojemu tajniku, ki so mu ga dali na razpolago.

A ta mu je rekel: »Zares krasna misel! Vaša Visokost naj obleče nadvojvodske uniforme naj pripravi red sv. Stefana, in potem Vam nihče na svetu ne more zabraniti, da izidete na kopno!«

»Seveda, izvrstna misel!« Nadvojvoda je oblekel veliko uniformo, se je podal na krov ladije, spoštljivo pozdravil poveljnika ter mu rekel:

»Čast mi je javiti Vam, da gre nadvojvoda Maksimilijan na kopno.«

»Oh, jaz ne odstopim nobenemu te visoke časti, da spremlja Vašo Visokost. Pripravite čoln!«

Nadvojvoda se ni nadejal takega odgovora; ali sedaj ni mogel iz te pasti nikomor. Ko sta stopila na pomol, je rekel kapitan nadvojvodi:

»Visokost, saj znate, da moramo najprvo vizito napraviti odposlancu njegovega cesarskega in apostolskega veličanstva, ki nas predstavi na dvoru. (Tedaj je Napolju vladala še kraljeva hiša Bourboncev). Potem bova morala obiskati razne odposlance inozemskih držav.«

In res sta vse popoldne porabila na uradnih obiskih — kar ni bil posebno prijeten posel. Ko sta vse izvršila, sta uvidela, kaj da sta vse storila. In tedaj sta se morala vrniti na ladijo. Nadvojvoda je odtlej v svojo kabino ter je svojemu tajniku potožil svojo nezadovoljnost.

Komaj je oblekel svojo kadetsko uniformo, je ladijska ordonanca potrkala.

»Kaj je?«

»Gospod kapitan prosi, da pridete k njemu.«

»To se ne more tikati mene, ker sem ravno prišel od njega.«

»Oprostite. Oj morate priti.«

Kadet Maksimilijan je prišel na krov ladije in je tu videl poveljnika, obdanega od častnikov.

»Slabo znamenje«, si je mislil. Tu v resnici je stari kapitan pričel:

»Kadet, meni se zdi, da sem Vas danes videl na kopnem.«

In okrevši se je k najbližjemu častniku, je nadaljeval.

»Ni-li ta kadet imel danes službo?«

»Gospod poveljnik, imel je stražo od 2. do 4. ure.«

»Kaj, gospod kadet, Vi ste Vašo službo zanemarili? Trideset dni ne dobite dopusta na kopno, a štiri ure boste stali na straži v košu jarbole...«

Najprej je torej kapitan ubogal na d-vojvodo Maksimilijana, potem pa je kaznoval kadeta Maksimilijana!

Pijančljivost

se odpravi za vedno z uporabo praha »Zoa«, kateri je bil že preskušeni v toliko slučajih z izvrstnim uspehom. Ta prah, ki nima nikakega okusa, se zamore nevidno natositi pijancu meji pijačo. — Ena skatljica, ki zadostuje za popolno odpravo pijančljivosti K 10.— franco carine in diskretno. Mnogo nesrečnejev, ki so imeli to bolezen, so se povrnil k obitelji in družbi in na milijone teh ljudi so bili odrešeni tega strastnega in grdega bremena. Neštevilno zahvalnih pism je na razpolago. Pošilja se po predplačilu ali s povzetjem od glavnice zaloge Lodovico Pollak, Milan (Italija). Pisma v Italijo stanejo 25, dopisnice 10 st. Odgovarja se v vseh jezikih.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovani cenik brezplačno in franco

Narodni kolek je
vdebeli pri upravi
„Edinosti“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
REBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH NAČRTAV
KATALOGI BREZPLAČNO.